

Údolím Moravské Dyje

Dvě významná města regionu – Telč a Dačice – spojuje tok Moravské Dyje, který místy vytváří pěkné nehluboké údolí. Řeka je tu ještě mladá, nevyspělá, šířkou i množstvím vody podobná spíš většímu potoku. Při jejích březích leží řada vsí, většinou s bohatou historií i zajímavými památkami. Putování není příliš náročné, bez větších výškových rozdílů, závěrečné kilometry pošlapeme po silnici.

Telč, nám. - Telč, u železniční stanice 1 km - Staroměstský rybník, hráz 2 km - Rohozenský rybník 4 km - Kočičí zámek 6 km - Radkov 6,5 km - Slaviboř, žel. zast. 8,5 km - Černíč, mlýn 9,5 km - Velký Pěčín 10,5 km - Malý Pěčín 12,5 km - U Zahrádek 14,5 km - **Dačice**, železniční stanice 16 km

Z náměstí Zachariáše z Hradce v Telči půjdeme po zelené značce, projdeme ulicí Na Můstku a přes bývalý parkán do Svatoanenské ulice k parkovišti. Odtud pokračujeme vlevo, mineme hřbitovní kostel a stočíme se mírně vpravo do Masarykovy ulice k rozcestí u sokolovny pod železniční stanicí. Odtud nás zelená značka vede Slavičkovou ulicí k železniční trati, u podjezdu jdeme rovně cestou podél náspu, pak se stočíme doprava přes park na břeh velkého Staroměstského rybníka. Pěšinou při jeho východním okraji kolem romantických skalek dojdeme k hrázi (1).

Zelená značka pokračuje mírně vlevo, my ji však na čas opustíme a dáme se vpravo cestou po hrázi. Za rybníkem, na křižovatce čtyř ulic, se dáme ostře vlevo prakticky do protisměru na silnici, která nás kolem garáží ČSAD a dalších průmyslových objektů vede ven z města. Vlevo mineme samoty Hladov, přejdeme po hrázi rybníka a zahneme doleva na cestu, která sestoupí k Marcelinu mlýnu pod hrází rozlehlého Rohozenského rybníka (2).

Rybník, zvaný také Píšuň, je poslední z rybníční soustavy na Telčském potoce, který se nedaleko odtud vlévá do Moravské Dyje. Za hrází se cesta ztrácí, my se pustíme volně pěšinou vpravo do svahu, přejdeme loučku a nad železniční tratí se znovu setkáme se zelenou značkou. Vede nás vpravo, pak přes trať a dolů zarostlým svahem k Moravské Dyji. Přejdeme ji (v době přípravy tohoto průvodce tu chyběla lávka a tak bylo třeba hledat vhodné místo, kde se dal vodní tok překonat) a pokračujeme cestou nad jejím levým břehem příjemným lučinatým údolím. Držíme se stále cesty, nelámeme si hlavu poněkud odlišným zákřesem vedení značky na některých turistických mapách a zhruba po kilometru dojdeme do míst, kde zleva ústí krátký zalesněný žleb, oddělující od severu výrazný skalnatý ostroh. Na jeho vrcholu (3) jsou dosud dobře patrné valy a na nejvyšším místě prohlubeň zarostlá křovím.

Stávala tu středověká tvrz zvaná **Kočičí zámek**, od 14. století sídlo vladyků z nedalekého Radkova. Pověst říká, že kdysi patřila mocnému, ale hodnému pánu, který v okolí zavedl pěstování vinné révy. Po jeho smrti přešlo panství na jeho syna, lehkomyšlného a marnotratného, který rychle rozházela otcovo jmění. Nade vše miloval víno, pořádal hostiny, na kterých teklo proudem, a tak se stalo, že sklepy ve tvrzi zůstaly prázdné. Pán však bez vína zůstat nemínil, přikázal otrhat úrodu na vinicích svých poddaných a hrozny proměnit ve zlatavý mok. Sedláci tak byli ožebračeni a měli to vrchnosti za zlé. Ale vrchnost se dlouho neradovala – do kraje přitáhlo nepřátelské vojsko, tvrz rozbořilo, všechny pozabíjelo a vinné sklepy zasypalo. Zůstalo jen množství koček, které chovala hradní paní; od nich dostalo místo jméno Kočičí zámek. Víno v zasypaných sklepeních prý zraje dodnes ... Z tvrziště je pěkný pohled od údolí, zejména na Nový dvůr na protějším břehu řeky.

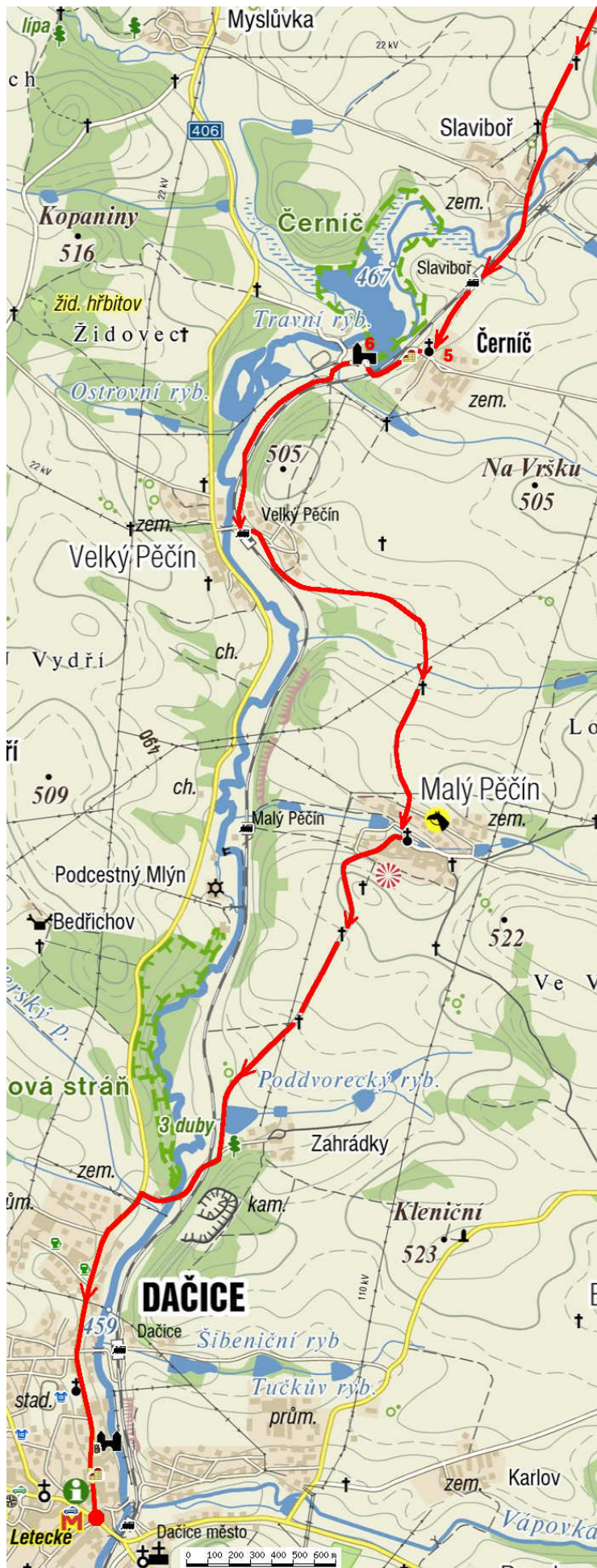
Držíme se stále hlavní cesty údolím, před vsí Radkovem, kde značka odbočuje vpravo k železniční zastávce, pokračujeme přímo neznačenou cestou do vsi. Vystoupáme k místní dominantě, kostelu sv. Bartoloměje (4).

Ves **Radkov**, zprvu spravovaná z výše zmíněné tvrze, se později stala součástí telčského panství. Jen Zachariáš z Hradce tu v roce 1568 skoupil pět dvorů; v jednom z nich se pak chovaly ovce. O středověkém založení kostela svědčí jeho dispozice i malé okénko v hranolové věži. V r. 1717 vyhořel a byl přestavěn barokně, další úpravy následovaly v r. 1818 a po dalším požáru v roce 1872. Ten zničil i řadu domů. Přesto se tu uchovalo několik usedlostí s kamennými vjezdovými branami – nejhezčí stojí na křižovatce silnic pod kostelem (č. p. 31) se zdobenou fasádou v průčelí.

Na křižovatce jdeme vpravo, po mostě přejdeme Moravskou Dyjí a na dalším rozcestí půjdeme (už se zelenou značkou) po silnici vlevo. Radkov je obklopen lesy. Jeden z nich se jmenuje Drábek, prý na paměť toho, že tu zdejší sedláci ubili k smrti krutého panského drába. Jiný les, Rubášov, připomíná mrtvolu ženy, kterou zde kdysi objevil jeden místní občan. Visela na stromě oblečená do pohřebních šatů. Šlo o jednu Židovku z Telče. Protože se radkovští obávali, aby jim nepřinesla smůlu, odmítli ji pohřbit na místním hřbitově a raději ji dali převézt do domovského místa. Protože s převozem těla měli telčští výlohy, vzali si jako náhradu les, v němž k nešťastné události došlo.

Silnice vystoupá na plošinu a dovede nás ke kraji lesa. Stojí tu kamenný kříž, který dal vystavět Jan Meroňuk z polských Jakuvek na památku úrazu, který utrpěl v r. 1919 ve **Slaviboři**. Do Slaviboře je to odtud jen kousek. Osada má tvar okrouhlice, obytné a hospodářské budovy jsou řazeny do kruhu po obvodu návsi. Stávala tu tvrz, připomínaná ve 14. století.

Přejdeme přes řeku a železniční trať a pokračujeme po silnici kolem železniční zastávky Slaviboře do obce **Černíč**. Jako osada se připomíná poprvé v r. 1350, kdy tu sídlil místní vladycký rod Černických. Později se stala součástí panství v Telči. Na pěkně upravené návsi stojí zvonička a kamenný kříž z r. 1869 s naivním reliéfem P. Marie (5). Sejdeme k **Černíčskému rybníku** (také Dolní rybník), protékanému Moravskou Dyjí. Má plochu 10 ha, zčásti jej obklopuje les. Na jeho hladině je jedna z posledních lokalit stulíku malého na Moravě, chráněná jako přírodní památka. Kromě toho tu rostou i lekníny, plavíny, rdesty a růžkatec potopený. Rybník je i významným hnízdištěm vodního ptactva. Pověst říká, že se sem jednou vydali lovci na lov divokých kachen. Mladý, až příliš horlivý myslivec jednu kachnu postřelil a protože jeho pes právě kamsi odběhl, vrhl se za ní do vody. Pták se však před očima udivených lovců proměnil ve vodníka, který myslivce stáhl do vody a utopil.

Sejdeme pod hráz a dáme se vpravo kolem rozlehlého areálu hospodářského dvora. Moravskou Dyjí tu překračuje most, ústící do průjezdu mohutné kamenné věže, kryté jehlancovitou střechou. Spodní částí protéká náhon. Věž **(6)** bývala v literatuře uváděna jako pozůstatek černíčské tvrze ze 14. století. Nejnovější výzkum však tento výklad zpochybnil. Zdá se, že jde o část opevněného středověkého mlýna, pozoruhodnou stavební památku. Stavba má dvě patra, každé z nich osvětlené malým obdélným okénkem, průjezd v přízemí je zakončen polokruhovým obloukem.

Za dvorem dojdeme na rozcestí a pokračujeme po zelené značce údolím v těsné blízkosti železniční trati. Vpravo zůstává rozlehlý Ostrovní rybník, ze tří stran obklopený lesem. Dojdeme do vsi **Velký Pěčín**, rozložené po obou březích řeky. Také tady bývala tvrz, poprvé připomínaná v r. 1390, kdy patřila Přibíkovi z Vepic. Byla pravděpodobně rozbořena na přelomu 14. a 15. století, v r. 1406 se tu mluví už jen o tvrzišti. Nedochovalo se z ní nic.

Zelená značka nás vede dál po úzké asfaltové silnici, která zvolna stoupá ke dvěma mohutným lipám s křížkem, a pak sestoupí do vsi **Malý Pěčín**. Na návsi stojí kaple z r. 1876 s pozdně klasicistními prvky. také v Malém Pěčíně se v letech 1351–90 připomíná tvrz, kterou místní tradice klade do lokality V Jamách (1,5 km vsv od obce), kde se dochovaly zbytky zdí a terénní nerovnosti.

Za Malým Pěčínem jdeme stále po silnici kolem kamenných božích muk a dvou vrb, pod nimiž je křížek na paměť místního legionáře Rudolfa Cvrčka. O kus dál přejdeme po hrázi menšího rybníka, vlevo mineme velký komplex bývalého hospodářského dvora Zahrádky (ve středověku rovněž s tvrzí), po mostě přejdeme na pravý břeh řeky a vstoupíme do **Dačic**. Po hlavní ulici severní částí města dojdeme na rozcestí u hotelu Stadion, kde zelená značka zakýbá vlevo k žel. stanici. V přímém směru můžeme pokračovat na dačické náměstí (800 m).